

Î N C H E I E R E

31 martie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul Valeriu Doagă

Judecătorii

Dumitru Mardari, Oleg Sternioală

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Elena Iablonscaia, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Victoria Cataraga și Angela Cataraga împotriva Loliei Iablonscaia și Elenei Iablonscaia, intervenient accesoriu notarul Svetlana Criucov cu privire la anularea certificatelor de moștenitor legal și prelungirea termenului de acceptare a succesiunii, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 11 noiembrie 2015,

c o n s t a t ă :

La data de 29 ianuarie 2013, Victoria Cataraga și Angela Cataraga au depus cerere de chemare în judecată împotriva Loliei Iablonscaia și Elenei Iablonscaia, intervenient accesoriu notarul Svetlana Criucov cu privire la anularea certificatelor de moștenitor legal.

În motivarea acțiunii reclamantele au menționat că, sunt fiicele lui Victor Cataraga și ale Tamarei Podubnaia (Guriev), născute la data de 16 iulie 1991 și, respectiv, 11 decembrie 1992.

Susțin că, tatăl Victor Cataraga a decedat la data de 24 aprilie 2012, rămânând averea succesorală, compusă din 1/9 cotă-parte din apartamentul nr. 56 din str. Voluntarilor,12, mun. Chișinău și 1/3 cotă-parte din apartamentul nr. 104 din str. Independenței,50, mun. Chișinău, obținută de ultimul de la mama sa Maria Iablonscaia, decedată în anul 2008.

Afirmă că, după decesul tatălui, surorile acestuia Elena Iablonscaia și Lilia Iablonscaia s-au adresat la notarul Svetlana Criucov cu cereri privind acceptarea succesiunii rămase în urma decesului lui Victor Cataraga, ducând în eroare notarul public precum că, nu există alți moștenitori legali.

Relevă că, la data de 20 noiembrie 2012, notarul a eliberat pârâtelor certificatele de moștenitor legal nr. 4427 și nr. 4428, devenind, astfel, proprietari ai bunurilor, ce au aparținut lui Victor Cataraga.

Mai relevă că, ele nu au cunoscut despre faptul adresării pârâtelor la notar în vederea deschiderii succesiunii pentru a intra în posesia bunurilor tatălui lor.

Solicită anularea certificatelor de moștenitor legal nr. 4427 și nr. 4428 din 20 noiembrie 2012, eliberate pe numele pârâtelor.

La data de 06 februarie 2013, Victoria Cataraga și Angela Cataraga au depus cerere de chemare în judecată împotriva Liliei Iablonscaia și Elenei Iablonscaia cu privire la prelungirea termenului de acceptare a succesiunii.

În motivarea acțiunii reclamantele au menționat că, nu au cunoscut despre decesul tatălui lor, Victor Cataraga, deoarece au locuit separat, defunctul – în mun. Chișinău, iar ele - în r-nul Florești, or. Ghindești.

Susțin că, surorile tatălui, Lilia Iablonscaia și Elena Iablonscaia intenționat au tănuit moartea acestuia, deoarece ele să nu pretindă la moștenire, cu scopul de a dobândi ele bunurile respective.

Afirmă că, despre decesul tatălui lor au aflat de la o rudă, care le-a informat printr-o scrisoare, pe care au primit-o în seara de Revelion 2012-2013.

Relevă că, prin scrisoarea enunțată au fost informate și despre faptul că, mătușile Lilia Iablonscaia și Elena Iablonscaia intenționează să le lipsească de averea succesorală și să împartă această avere între ele.

Solicită prelungirea termenului de acceptare a succesiunii pentru înaintarea la notar a cererii de acceptare a succesiunii rămase în urma decesului tatălui lor, Victor Cataraga.

Prin încheierea protocolară a Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 24 aprilie 2013 pricinile civile menționate s-au conexat într-un singur proces.

Prin hotărârea Judecătoriei Ciocana municipiul Chișinău din 12 noiembrie 2013 s-a admis parțial acțiunea și s-au anulat certificatele de moștenitor legal nr.4427 și nr. 4428 din 20 noiembrie 2012, eliberate de către notarul Svetlana Criucov pe numele Liliei Iablonscaia și Elenei Iablonscaia. În rest s-a respins acțiunea ca neîntemeiată.

Prima instanță, anulând certificatele de moștenitor legal enunțate, și-a motivat concluzia prin faptul că, defunctul Victor Cataraga este tatăl Victoriei Cataraga și al Angelei Cataraga și ele sunt moștenitoare de clasa I, iar în dosarul succesoral, prezentat instanței în copie de notarul Svetlana Criucova, lipsește dovada că pînă la eliberarea certificatului de moștenitor, notarul a stabilit cercul de persoane, care au dreptul la succesiune și la rezerva succesorală, prevenind moștenitorii despre răspunderea ce le revine pentru tănuirea faptului existenței altor moștenitori.

Totodată, prima instanță, respingînd pretenția cu privire la prelungirea termenului de acceptare a succesiunii, și-a argumentat concluzia prin faptul că, reclamantele au omis termenul de acceptare a succesiunii neîntemeiat, deoarece ele au cunoscut despre decesul lui Victor Cataraga, dar nu s-au adresat cu cerere de acceptare a succesiunii în termenul prevăzut de lege.

Prin hotărârea suplimentară a Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 16 decembrie 2013 s-au încasat în mod solidar de la Victoria Cataraga și Angela Cataraga în beneficiul Elenei Iablonscaia și Liliei Iablonscaia cheltuielile de asistență juridică în sumă de 3000 de lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 18 februarie 2014 s-a respins apelul declarat de Victoria Cataraga și Angela Cataraga, s-a admis apelul declarat de Elena Iablonscaia și Lilia Iablonscaia, s-a casat hotărârea primei instanțe în partea anulării certificatelor de moștenitor legal și în această parte s-a emis o hotărâre

nouă, prin care s-a respins pretenția menționată. În rest s-a menținut hotărârea primei instanțe.

Prin decizia suplimentară a Curții de Apel Chișinău din 27 mai 2014 s-a respins cererea depusă de Victoria Cataraga privind emiterea unei decizii suplimentare, s-a admis cererea depusă de Lilia Iablonscaia și Elenai Iablonscaia privind emiterea unei decizii suplimentare și s-au încasat de la Victoria Cataraga și Angela Cataraga în beneficiul Lilieii Iablonscaia și Elenei Iablonscaia cheltuielile de asistență juridică în sumă de 8000 de lei. În rest s-au respins cerințele ca nefondate.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 24 decembrie 2014 s-au admis recursurile declarate de Victoria Cataraga și Angela Cataraga, s-a casat integral decizia și decizia suplimentară ale instanței de apel și s-a restituit pricina spre rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 11 noiembrie 2015 s-a respins apelul declarat de Lilia Iablonscaia, Elena Iablonscaia și reprezentantul acestora, avocatul Vladimir Volcov, s-au admis apelurile declarate de Victoria Cataraga, Angela Cataraga și reprezentanții acestora, avocații Oleg Muntean și Valeri Astafiev, s-a casat hotărârea primei instanțe în partea respingerii pretenției cu privire la prelungirea termenului de acceptare a succesiunii și s-a emis în această parte o nouă hotărâre, prin care s-a admis pretenția menționată și s-a prelungit termenul Victoriei Cataraga și al Angelei Cataraga de acceptare a succesiunii, iar în rest s-a menținut hotărârea primei instanțe. S-a casat hotărârea suplimentară a primei instanțe și s-a emis o nouă hotărâre, prin care s-a respins cererea depusă de Lilia Iablonscaia și Elena Iablonscaia cu privire la emiterea unei hotărâri suplimentare ca neîntemeiată. S-au încasat în mod solidar de la Lilia Iablonscaia și Elena Iablonscaia în beneficiul Victoriei Cataraga și Angela Cataraga cheltuielile de judecată în sumă de 6112,50 de lei.

Instanța de apel, dispunând prelungirea termenului de acceptare a succesiunii, și-a argumentat concluzia prin faptul că, nu au fost prezentate probe concludente și pertinente referitor la înștiințarea Tamarei Guriev (soția) și a Victoriei Cataraga sau a Angelei Cataraga (fiicele) despre decesul lui Victor Cataraga, iar acest fapt poate fi reținut ca o circumstanță întemeiată pentru prelungirea termenului de acceptare a succesiunii.

La data de 09 februarie 2016, Elena Iablonscaia a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și emiterea unei noi hotărâri cu privire la respingerea acțiunii.

În motivarea recursului a invocat că, instanța de apel, la examinarea pricinii, a încălcat normele de drept material și, anume, art. 1501 din Codul civil și art. 64 alin. (2) din Legea cu privire la notariat și greșit a anulat certificatele de moștenitor legal nr. 4427 și nr. 4428 din 20 noiembrie 2012.

Consideră că, numai ea și sora sa au dreptul de a pretinde la moștenirea rămasă după decesul lui Victor Cataraga și nu a fost dovedit faptul că, ele au tăinuit intenționat existența altor moștenitori ai decedatului.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art.434;

c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;

d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul a fost depus în termen, or, din materialele pricinii nu poate fi stabilit cu certitudine momentul comunicării recurenței a deciziei contestate pentru a determina respectarea termenului de declarare a recursului.

De asemenea, completul consideră că, recursul declarat de Elena Iablonscaia nu se încadrează în temeiurile prevăzute la normele de drept citate.

Argumentele invocate în recurs precum că, instanța de apel, la examinarea pricinii, a încălcat normele de drept material și, anume, art. 1501 din Codul civil și art. 64 alin. (2) din Legea cu privire la notariat și greșit a anulat certificatele de moștenitor legal nr. 4427 și nr. 4428 din 20 noiembrie 2012 nu pot fi reținute, deoarece la caz, instanța de apel a stabilit just circumstanțele pricinii, precum și a aplicat elocvent normele de drept, care guvernează raportul juridic litigios.

Astfel, instanța de recurs notează că, Elena Iablonscaia nu a invocat nici un argument în vederea ilegalității deciziei instanței de apel.

În acest sens, completul reamintește prin prisma jurisprudenței CEDO, fosta Comisie a arătat că „... art. 6 parag.1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes.” (*cauza Rebait și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25.02.1995, nr.26561/1995*)

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție concluzionează că, din conținutul cererii de recurs nu rezultă existența unuia din temeiurile legale de declarare a recursului.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, instanța de apel a examinat pricina sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, iar argumentele invocate în recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Elena Iablonscaia ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 432, art. 433, art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de Elena Iablonscaia se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Dumitru Mardari

Oleg Sternioală